

UTÓSZÓ

A település múltját, jelenét megismerve, részben feltárva, bemutatva döbbsentem rá, hogy Muzslya milyen óriási szellemi erővel rendelkezik és rendelkezik ma is, valószínűleg ennek tudható be a sok, közelmúltig létrejött társadalmi szervezet, civil szerveződés (ma ilyen megfogalmazásban ismeretes). Pontosan 24 szervezet igyekezett felkarolni a különböző formában megnyilvánuló helybéli tehetségeket az élet minden területén, a foglalkozások sokszínű palettáján. Ezekben az egyesületekben évtizedeken keresztül olyan jól szervezett, tartalmas, minőségi munka folyt, amelynek köszönhetően Muzslyáról határon belül és kívül is tudomást szereztek. Sok környékbeli településnek Muzslya több szempontból is például szolgált, mint jól szervezett, összetartó, saját fejlődését, sorsát kezében tartó közösség. Ezeket a civil szervezeteket főleg olyan személyek irányították, akikre a tagság felnézett, megbízott bennük, követte irányvonalukat. Ezen civil szervezetek monográfiájának megírása várat magára, amelynek révén egészében feltárulnának a Muzslyára vonatkozó, igazán bemutatásra érdemes események, személyek, akik sokat tettek az egyesületükért és ezzel együtt a településükért is. Tevékenységüket az önzetlenség, a szeretet, az anyagi térítésmentesség jellemezte.

A muzslyai telepések gyorsan, hibátlanul megtanulták – és évtizedekre utódaikba is belesulykolták –, hogy csak a saját erejükre támaszkodhatnak („addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér”), mert csak az a biztos! Amit a hatalom ad, annak „célja” és súlya van, és előbb-utóbb kamatostul vissza kell fizetni – ez sok esetben a szabad emberi gondolkodás, véleménynyilvánítás elvesztését is jelenthette. A muzslyaiak ezért idegenkedtek a múltban a különböző állami, társadalmi, banki kölcsönöktől, mert sejtették, hogy ezek mögött nem mindig lakozik tiszta szándék. Talán ezzel is magyarázható, hogy az önerőre, munkára való támaszkodásból fakadóan a muzslyaiakat szorgos, a munkát megbecsülő, tisztességes emberi közösségként könyvelték el a környező települések lakói, valamint a többségi nemzet is. Az önerőre való támaszkodás az összefogást, a közösségi gondolkodást erősítette. Ez a falu fejlődésében óriási lendületet adott. Az ún. helyi járulék bevezetésekor a település lakói egyként

gondolkodtak a megszavazásakor. Ez nemcsak a falufejlesztést tűzte ki célul, hanem a társadalmi élet fellendítését, a civil szerveződést is, amelynek hatására több új szervezet jött létre. Részben ezzel is magyarázható, hogy a múlt század hetvenes éveiben Muzslyának mint településnek óriási vonzereje volt, emiatt sokan idetelepültek a Bánság egész területéről, főleg a magyarlakta falvakból, amit a tízévenkénti népszámlásokból is ki lehet mutatni, illetve a vezetőnevekből és a családok nyelvjárásából is ki lehet következtetni. A muzslyai szülők adtak a gyerekeik iskoláztatására, képzésére, a következő mottóval: „Tanulj, fiam, hogy ne kelljen dolgoznod!” – ez volt a jelmondat a múlt századi rendszerváltást követően (az 1950-es években), amikor a fizikai munka nem örvendett akkora tiszteletnek.

Szeretném hangsúlyozni, hogy függetlenül a nagy szellemi, alkotói erőtől, amellyel sok muzslyai fel volt vértezve, tehát annak ellenére, hogy magasan képzett szakemberekből Muzslya nem szenvedett hiányt, a nagybecskereki gyárak, intézmények, vállalatok élére kevés muzslyai került, és vált igazgatóvá, vezető személlyé!

A múlt századi Nagybecskerek városának káderpolitikáját kutatva, a város vezetőinek nemzeti hovatartozását, lakóhelyét, származását vizsgálva valószínűleg fény derülne arra, hogy a muzslyai szakemberek miért nem érvényesülhettek, érvényesülnek képzettségüknek megfelelően. A kapott válaszok birtokában érdemben megválaszolhatnánk ezt a kérdést, amely a település fejlődését is nagymértékben befolyásolja.

A települést érintő különféle háborús viszonytárságok ellenére a vezetők (bírók, faluelnökök) a muzslyai falusi-paraszti logikára hallgatva mindig megtalálták a megfelelő utat a társadalmi-politikai törésvonalak mentén, mindig eligazodnak az események között, hogy az adott döntések a település lakóinak javát szolgálják.

Egy ilyen munka megírásakor szinte minden helyi jellegzeteséget figyelembe kell venni, amit a település lakói, civil szervezetei, a helyi közösség, a helyi iroda, a helyi vezetőség támogatása nélkül nehezen lehetett volna megvalósítani. A fentebb említett szervezetek, intézmények az elmúlt időszakban önzetlenül támogattak e munka létrejöttében.

Köszönetet szeretnék mondani minden muzslyainak, civil szervezetnek, helyi irodának, helyi plébániának, iskolának, akik/ amelyek segítségemre voltak egy-egy esemény, kérdés, személy megvilágításában, bemutatásában, felderítésében. Nélkülük ezek az események, tények, történelmi fordulópontok, egyes személyek jellemi nem láttak volna napvilágot, és előbb-utóbb beleolvadtak volna a muzslyai feledés homályába.

■

Külön köszönettel tartozom családomnak, feleségemnek, Irénnek és lányomnak, Tímeának, akik egész idő alatt segítettek, buzdítottak, támogattak többéves kutatásom, adatgyűjtésem alatt. Köszönet a nagybecskereki levéltár dolgozóinak segítőkész, önzetlen támogatásukért, és a nagybecskereki múzeum dolgozóinak is köszönettel tartozom.